

et non censetur volitus actus sine modo, quia licet modus sit accessorius in ordine ad actum, in ordine ad consensum ita est moraliter necessarius, ut error circa illum substantialis censeri debeat, et consequenter impossibilitas ejus in totam materiam redundet. Et quoad hoc est magna differentia inter modum impossibilem augentem difficultatem operis, vel minuentem. Nam quando auget, et nihilominus vovetur ex falsa existimatione, quia putatur possibilis, et magis religiosus, licet detegatur error, et talis modus auferatur, votum obligat, quia non intervenit ratio minuens voluntatem circa ipsum actum possibilem, et honestum secundum se, quia voluntas ferebatur in illum etiam cum majori arduitate; secus vero est, quando modus faciliorem reddebat actum promissum, ut declaratum est.

12. Denique addita est limitatio: *Nisi aliunde constet de intentione voventis*, quia ab illa pendet tota obligatio, et pro libertate sua potest connectere, quoad obligationem, ea quae secundum se connexa non sunt, et potest nolle principale, nisi dependenter ab accessorio, et quasi sub conditione illius, quia hoc totum liberum est. Tunc ergo quocumque modo sit impossibilis materia ratione unius partis, vel modi etiam accessorii, votum ad nihil obligat; tum quia tunc intenditur totum illud objectum per modum unius indivisibilis; tum etiam quia consensus circa unam partem possibilem tunc non est absolutus, sed virtute est conditionatus, si altera pars seu modus adjungatur.

13. *Objectio.* — *Solutio.* — Dices: si materia voti non postulat talem intentionem, saltem secundum usitatum et convenientem modum vovendi, unde poterit cognosci? Respondeo, imprimis ex relatione et conscientia voventis, cui credendum est in ejus foro. Ille ergo potuit ita expresse concepere suam intentionem, Volo peregrinari pedibus, et mendicando, et ita obligari, et non aliter; tunc ergo satis constabit de intentione, et ita si modus sit impossibilis, non tenebitur equitando propriis expensis votum implore. Deinde, quando intentio non est ita expressa, spectanda est ratio volendi; nam si, pensatis omnibus, creditur principale motivum vovendi fuisse omnino pendens a tali modo vel circumstantia, tunc signum est materiam illam fuisse intentam cum tali modo, et non aliter, quia ex motivo et fine pendet tota voluntas. Et tunc modus ille respectu talis motivi est materia principalis, licet respectu ipsius actus vel materiae accessorius videatur. Optimum exem-

plum est apud D. Thomam, dicta quæst. 88, art. 3, ad 2, et quæst. 189, art. 3, ad 2, de illo qui vovit ingredi hoc monasterium ex peculiari affectu ad illud; nam si fiat illi impossibilis ingressus in illud, quia non admittitur, non obligatur ad alia, quia non intendit se obligare ad statum religiosum absolute, sed vestitum talibus circumstantiis. Idem est, si quis vovit confiteri intuitu lucrandi jubileum, et præcise ratione illius; nam si fiat impossibile jubileum, quia cessavit antea, vel quia non potest vovens alias necessarias diligentias facere, non tenebitur confiteri. Et idem est quoties principalis finis operantis redditur impossibilis, quia tunc obligatio voti circa alia cessat, quia respectu voluntatis voventis sunt quasi accessoria, quæ cessant cessante principali.

14. *Quid agendum quando vovents manet dubius de intentione voventi.* — Sed quid si, post diligentem examinationem conscientiae voventis, et circumstantiarum omnium, non possit certo constare de intentione voventis, sed res maneat dubia? Quidam censem interpretandam esse intentionem in favorem voventis, ex illo generali principio, quod in dubio melior est conditio possidentis. De quo principio quomodo ad obligationem voti accommodandum sit, infra, libro quarto, ex professo est dicendum. Nunc ergo assero, primum omnium spectandam esse conditionem materiæ, juxta priorem regulam supra positam; nam, eo ipso quod de contraria intentione voventis non constet, judicandum est votum obligare juxta exigentiam materiæ, et intentionem fuisse materiæ proportionatam. Unde, licet aliunde moveatur dubium, si materia talis est ut partes ejus non sint connexæ, nec componere soleant unum totum quasi individuum, vel materia possibilis est principalis, et modus impossibilis est accessorius, votum obligat ad partem possibilem. Quia tunc satis constat de voto emiso; constat etiam, quod ordinaria et quasi connaturali intentione factum obligat ad partem possibilem; et non constat fuisse aliter intentionem conceptam; ergo pro voto, cui materia favet, præsumendum est, et ex quo aliquis sic vovit, non potest dici possidere suam libertatem, quia de hoc ipso dubium est an illam possideat, et probabilius est possidere votum. Secus vero erit quando alia intentione est magis connaturalis materiæ, propter contrariam rationem. Quod si ex parte etiam materiæ dubium sit quænam intentioni melius aptetur, tunc in dubio favendum

censeo libertati voventis, ut dicto loco latius illud validum est, quia, quantumvis homo sit fragilis, habet moralem possibilitatem non peccandi mortaliter, si velit auxilium divinum implorare. Et quamquam negotium sit difficile, maxime in tali subjecto, non est tanta difficultas ut reddat votum nullum, aut materiam incapacem obligationis voti. Nam etiam in civili jure difficultas reddendi non facit contractum nullum, L. ult., ff. de Actionib. empti, et in L. Continuus, § Illud, cum sequenti, ff. de Verbor. obligatione, ubi Glos., verb. *Possibile*, recte et ad rem nostram advertit, non esse impossibile quod per alium fieri potest.

3. *Facile dispensandum in voto non peccandi mortaliter.* — Nihilominus tamen verum est quod Navarrus dixit, esse sufficientem rationem in tali voto, ut dispensetur in illo. Et simili ratione, verum est tale voto non expedire, neque esse consulendum regulariter, quia est parum utile, et potest esse occasio gravius peccandi, quia rari sunt homines qui divinæ gratiæ ita cooperentur, ut nunquam mortaliter peccent. Dixi autem regulariter, quia in homine constante, et qui auxilium divinæ gratiæ in se expertus est, poterit tale votum esse utile et temeritate carere; raro tamen hoc admittendum est, quia ordinarie est plus periculi quam utilitatis in tali voto. Imo aliquando potest tam grave esse periculum, spectata fragili conditione voventis, ut nonnullum peccatum sit tale votum emittere, propter imprudentiam et temeritatem. Hoc vero periculum non satis est ut votum sit nullum, quia non nascitur ex ipso voto, sed altiude ex hominis negligientia aut malitia; quia vero prudentia respicit omnes circumstantias, sufficit illud periculum, ut non expedit facere tale votum.

4. *Secunda assertio: votum nunquam peccandi venialiter ex deliberatione non est invalidum.* — Dico secundo: votum nunquam peccandi venialiter ex deliberatione ac plena advertentia, non est invalidum, licet minus expedit minusque consulendum sit quam præcedens. De hoc puncto nihil in specie dicunt Soto, Navarrus vel alii moderni; habet tamen peculiarem difficultatem. Quia votum hoc plura complectitur quam votum non peccandi mortaliter et ideo difficilis est, imo videri potest mortaliter impossibile. Sed mihi non videtur esse tale. Probatur ergo prima pars assertionis, quia tale votum est de re honesta, et possibili cum divina gratia; ergo absolute validum est. Probatur minor, quia om-

ne id, quod humanam et moralem requirit deliberationem, includit etiam potestatem moralem faciendi et non faciendi; ergo ex hac parte tota materia illius voti moraliter possibilis est. Aliunde vero ex parte divinae gratiae etiam est possibile vitare omnia ejusmodi peccata venialia longo tempore, etiam usque ad finem vitæ; multis enim hæc gratia concessa est, non ex speciali privilegio, quod sit præter aliquam ordinariam legem, nulla enim talis lex invenitur, sed ex majori benevolentia Spiritus Sancti, qui dividit singulis prout vult. Imo non existimo donum hoc adeo rarum esse, quin multis viris, vel perfectis, vel qui ad perfectionem tendunt, pro aliquo saltem vitæ tempore concedatur. Hoc ergo votum ex vi objecti non est invalidum, imo neque omnibus nocivum, inutile aut imprudens. Ordinarie vero non expedit, ut a fortiori probant dicta in præcedenti assertione. Quia ordinarie potest plus obesse quam prodesse. Quale autem peccatum sit non servare votum in materia levi, libro 4 dicemus.

5. *Tertia assertio: votum de non peccando omnino et simpliciter, non obligat quoad totam materiam.* — Dico tertio: votum de non peccando simpliciter, et quocumque modo, non obligat ad sui observationem quoad totam illam materiam. Ita docent Navarrus, Soto, et omnes: imo (ut videbimus) censem votum illud esse omnino nullum, quia est de re impossibili, quia vitare omnia peccata venialia etiam ex surreptione et collective, non est possibile, non solum per liberum arbitrium, verum etiam nec per gratiam ordinariam absque specialissimo privilegio, ut ex materia de Gratia suppono. Confirmatur primo, quia tale votum est ex se inutile, et esset semper nocivum, si obligaret; non est ergo verisimile tale votum acceptari a Deo; ergo neque esse validum. Deinde probari hoc solet, quia sicut votum requirit deliberationem moralem surreptioni oppositam, ut valide fiat, ita ex parte materiae requirit, per se loquendo, ut possit cum simili deliberatione impleri aut violari; peccata autem venialia, quæ sunt ex surreptione, excludunt hujusmodi deliberationem, quia non est in potestate hominis deliberare perfecte de illis vitandis vel admittendis; nam, eo ipso quod homo hoc posset, jam talia peccata non essent ex surreptione; ergo talis materia est incapax obligationis voti. Major probatur, quia votum requirit materiam sibi proportionatam; ergo cum sit opus perfectæ deliberationis, requirit materiam eodem modo deliberabilem; et cum

sit opus consilii, requirit etiam opus quod sub consultationem cadere possit. Nec satis est quod materia voti absolute sumpta deliberabilis sit, quia non tantum hoc modo sumitur in tali voto, sed etiam ut ex surreptione movet hominem, et ut sic deliberabilis non est.

6. *Objectio.* — Sed hæc ratio non videtur cogere, quia homo tenetur ex lege divina ad vitanda omnia peccata venialia absolute et simpliciter; ergo signum est illud objectum non esse impossibile, quia lex non est de re impossibili; ergo potest esse materia voti. Confirmatur, quia quæ potest esse materia boni et perfecti propositi, potest esse materia voti; sed propositum absolutum nunquam peccandi venialiter ullo modo est possibile et optimum, et aliquando in confessione adhibitum; ergo.

7. *Solutio.* — Ad hoc argumentum responderi potest primo, non dari unam aliquam legem obligantem ad vitanda omnia peccata venialia, atque ita non posse dari unum votum quod ad hoc obliget. Sed hæc responsio non satisfacit, tum quia intelligi potest aliqua lex, cui repugnet hic actus: *Volo aliquando peccare venialiter*, quod est signum, illud objectum esse lege prohibitum; tum etiam quia negari non potest quin saltem ex collectione plurium præceptorum illa obligatio nascatur; ergo eadem ratione posset ex voto oriri, quia homo saltem posset ad hoc se obligare per collectionem plurium votorum, quod æquale inconveniens est. Maxime quia ad omne id, ad quod potest homo se obligare per plura vota, potest etiam se obligare unica promissione, si tota illa materia per modum unius proponatur.

8. Aliter responderi potest, peccatum veniale, præsertim hoc imperfectum de quo agimus, non esse contra legem, sed præter legem; et ideo argumentum supponere falsum, quia nulla datur propria lex quæ talia peccata prohibeat. Haec tamen responsio magis in verbis consistere videtur quam in re, quia negari non potest quin omnis culpa, eo ipso quod culpa est, repugnet legi, quod satis esse videatur ad vim argumenti. Responderi autem potest, legem per se et directe fieri de actu humano; ex imperfectione autem hominis accidere, ut imperfecto modo legem violet sine perfecta deliberatione, ratione cuius imperfectionis dicitur talis actus esse præter legem, et non contra legem, quæ non directe, sed quasi concomitante cadit in talem actum. Votum autem si fiat de hujusmodi peccatis vitandis, directe illa respicit, ut propriam mate-

riam, et ideo non est similis ratio de utroque. Sed neque hoc satisfacit, quia etiam respectu talis voti dicetur peccatum veniale ex surreptione esse præter legem voti, non contra illam, sicut in voto castitatis dicendum est quod peccata venialia per surreptionem in illa materia.

9. *Solutio vera.* — Unde clarius respondeatur, concedendo illud objectum non esse physice impossibile, quia cum peccatum liberum esse debeat aliquo modo, necesse est ut sit aliquo modo possibile vitare illud. Quod si ob hanc causam possibile est vitare singula peccata, vitare etiam omnia non potest esse physice impossibile. Dicitur autem absolute impossibile, quia humano modo fieri non potest, nec fieri unquam contingit sine speciali privilegio. Deinde fatendum est naturalem legem, sive unam, sive collectionem plurium, ad aliquid amplius posse humanam voluntatem obligare, quam ipsa se ipsam possit per votum obligare, nam lex naturalis obligat ad illam collectionem moraliter impossibilem, ad quam non potest homo voluntarie se obligare. Hujus autem ratio esse potest, vel quia illa obligatio est summa possibilis, et ideo licet a supra voluntate imponi possit, non tamen per propriam assumi. Sicut etiam lex humana non posset homini præcipere rem adeo difficultem; votum enim in hoc convenit cum lege humana, quod per hominis voluntatem fit. Vel etiam esse potest ratio, quia illa obligatio est veluti proprietas naturalis necessario consequens ad lumen rationis, cui accidentaria est moralis impossibilitas, quæ oritur ex conjunctione ad corpus, et appetitum sentientem. Unde illa obligatio est etiam per se necessaria ac sufficiens ad rectitudinem legis naturalis, et modum humanum; obligatio autem voti nec naturalis, neque in tali materia est utilis, nec conveniens ad morum honestatem.

10. *Objectio.* — *Solutio.* — Confirmatio autem supra addita de proposito potius probat contrarium; nam homo non potest habere propositum efficax et absolutum vitandi omnia hæc peccata, ut dixi in materia de Pœnitentia; quod autem non potest homo propone-re facere, non potest promittere, nam, licet possit promittere sine voluntate faciendo, non tamen sine potestate habendi hanc voluntatem. Dices: potest saltem homo proponere facere quod in se est, ad vitanda omnia peccata venialia. Respondeo primum, hoc propositum non satis esse ad vovendum simpliciter vitare omnia. Deinde existimo, illud etiam objectum

talis propositi non posse esse materiam voti: quia propositum esse potest de re valde confusa, et quæ in ipsa executione vix possit humano modo discerni, an homo tali proposito satisficerit; votum autem esse debet non solum de re possibili, sed etiam de re determinata, quæ moraliter loquendo possit cognosci, saltem probabiliter, cum impletur; objectum autem illius propositi est valde confusum et incertum; quis enim hominum cognoscere potest, an faciat id quod in ipso est ad vitanda omnia venialia peccata, etiam illa quæ per surreptionem committuntur? Non est ergo illa materia voti.

11. *Objectio.* — Sed objici potest, quia sequitur non solum generale votum vitandi omnia peccata nullum esse, verum etiamsi fiat in una vel altera materia, ut, verbi gratia, vitandi omnes motus secundo primos contra castitatem, aut omnes subitas dubitationes circa fidem, vel temerarias cogitationes circa proximum, quæ per surreptionem possunt attingere venialeculam. Sequela probatur, tum ex ratione impossibilitatis, quia non minus impossibile est homini in una materia hos motus cavere, quam in omnibus; tum ex ratione indeliberationis, in qua hæc impossibilitas fundatur. Ratio enim qua ostendimus motum indeliberatum, ut cavendum, non esse aptam materiam voti, æque probat de singulis ac de omnibus his motibus; nam omnis materia voti debet esse talis, ut per actum humano modo deliberatum possit executioni mandari. Deliberare autem tunc quando voluntas per surreptionem movetur, est humano modo impossibile, non solum ratione multitudinis, sed etiam ratione talis motionis, quæ in singulis ex his peccatis invenitur; ergo non solum omnia, sed etiam singula erunt inepta materia voti. Consequens autem videtur absurdum, alias absolutum votum castitatis non comprehendenter hos motus sub materia sua, et consequenter etiamsi per surreptionem peccet quis venialiter in materia castitatis, non gravius peccabit intra quantitatem venialis culpe, quam si votum castitatis non haberet, quod videtur absurdum.

12. *Solutio.* — Ad hoc non deerit fortasse qui totum concedat, tum propter rationem factam, tum etiam quia per se verisimile est ita esse castitatis votum interpretandum, quia obligatio voti est juxta intentionem voventis; nemo autem vovens castitatem videtur intendere specialiter se obligare ad cavendos motus indeliberatos in tali materia; et quando

ipse vovens nesciret hoc modo interpretari intentionem suam, secundum rectam rationem esset ita interpretanda; quia verisimile non est aliquem velle se obligare ad ea quae moraliter sibi impossibilia sunt, et in sua plena deliberatione non sunt posita. Sed de probabilitate hujus sententiae alii judicium relinquunt. Ego enim illi assentiri non audeo, tum quia ex illa sequitur, motus secundo primos contra castitatem non habere majorem malitiam venialem in religioso quam in non habente votum, quia nullo modo cadunt sub votum, et et consequenter non habent malitiam contra religionem, etiam venialem; tum etiam quia ulterius sequitur non posse peccari venialiter per subreptionem contra votum ullum, quod videtur alienum a communi sensu. Tum præterea quia sequitur idem esse dicendum de omni lege positiva, præsertim humana, juxta æquiparationem supra factam. Dico ergo, aliud esse, motum indeliberatum assumi per se ut materiam voti, et hoc dicimus fieri non posse secundum rectam rationem; aliud vero esse, motum indeliberatum esse posse imperfectam transgressionem voti; et hoc concedimus fieri posse, quando votum per se versatur circa materiam possibilem et honestam, et de se plene deliberabilem, nam tunc per naturalem consecutionem in actu indeliberato potest inveniri venialis culpa contra tale votum. Ita enim fit de illa materia votum, aut solet de illa præceptum vel consilium fieri, et ideo sicut præceptum suo modo omnes actus etiam imperfectos prohibet, ita etiam votum. Quod in particulari materia non est inconveniens, esset autem maximum in universalis materia omnium peccatorum.

13. *An votum de nunquam peccando, saltem ad aliquid obliget.*—Inquirunt autem ulterius Soto et alii, an tale votum ad aliquid obliget, saltem ad faciendam diligentiam pro vitandis peccatis, quantum possibile fuerit. Et respondent neque ad hoc obligare. Ita Soto, et Navarr.; item Aragon., q. 88, art. 2; Valent., disput. 6, q. 6, punct. 2; Sanc., lib. 9 de Matrim., disp. 33, num. 23; Eman. Rodr., 2 p. Summ., c. 94, n. 4. Moventur primo, quia tale votum est nullum, nam est adeo imprudens, ut merito debeat omnino irritum judicari. Secundo, quia hoc votum est de toto illo objecto impossibili, per modum unius integræ materiæ, cuius partes non intenduntur, nisi ut totum componunt, scilicet, integrum innocentiam, et parentiam culpæ. Tertio, quia non est major ratio de uno peccato

vitando quam de alio, nec inter illa potest fieri moralis electio. Hæc opinio est probabilis propter auctoritatem tot et talium auctorum. Tamen in rigore rationes ejus non vindicantur efficaces; nam prima petit principium, et sumit probandum, nimirum, hoc votum esse omnino nullum. Potest enim esse nullum respectu integri objecti, quatenus impossibile est, et nihilominus esse validum quoad partem possibilem, juxta dicta in capite præcedenti; neque imprudentia sufficit ut votum ad nihil obliget, ut in multis aliis constat.

14. In secunda etiam ratione, falsum videatur collectionem omnium peccatorum venialium evitandorum intendi per modum unius totius, cuius partes non per se intendantur, sed solum ut componunt totum; hoc enim nulla ratione fundatum est, nec per se videatur verisimile. Nam qui vovet, potius intendit omnia et singula peccata vitare, unde non intendit collectionem, nisi ut quamdam multitudinem vel numerum, cuius singulæ unitates per se intenduntur. Item qui vovet non peccare contra castitatem, non collectionem tantum ut sic, sed singula peccata in illa materia vitare promittit; et qui vovet nunquam peccare mortaliter, non solum parentiam totius culpæ collective, sed etiam singularum intendit ac promittit; nam proprium ejus motivum est vitare offenditionem Dei, quæ in singulis culpis invenitur. Alias qui haberet votum non peccandi mortaliter, postquam semel peccasset frangendo votum, ad nihil amplius teneretur, quia jam illi impossibile est innocentiam servare; quod aperte falsum est. Et simile est quod D. Thomas attigit, d. art. 3, ad 2, de illa, quæ vovit virginitatem; nam licet semel lapsa fuerit et corrupta, tenetur postea castitatem ex voto servare; quia in virginitate non intenditur principaliter integritas carnis, neque sola collectio plurium actuum aut privationum moralium per modum unius totius, sed etiam intenduntur singulæ parentiæ illiciti coitus, seu venereæ delectationis. Ita ergo de voto non peccandi sentendum est. Quæ omnia intelliguntur per se, et ex vi materiæ, nisi aliud constet de intentione voventis.

15. Nec magis urget tertia ratio, nimirum, quod nulla major causa sit implendi hanc partem voti, quam illam. Primo, quia hoc non est necessarium, nam prudenti arbitrio potest fieri determinatio, ut supra ostendi exemplo allato de eo, qui vovit jejunare totam Quadra-

gesimam, et non potest; nam tenetur ad partem possibilem, quæ prudenti arbitrio determinanda est, ut iidem auctores admittunt, Sot., Aragon., et Valent., supra, et Sancius num. 5, referens alios. Maxime vero favet Cordub., in Summ., quæst. 151, ubi de voto jejunandi omnibus diebus vite ait, licet videatur difficile et indiscretum, et ideo non integre obligare, nihilominus obligare ad jejunandum, quantum sine magno incommodo potuerit. Quam determinationem vel electionem necesse est prudenti arbitrio fieri, quia ex parte dierum non est major ratio de uno quam de alio. Simile est: si quis vovit alere tales decem pauperes, et postea possit tantum unum alere, ad hoc obligabitur; eritque illi voluntarium, unum potius quam alium eligeret, etiam si ex vi voti non sit major ratio in uno quam in alio. Addi etiam potest, inter peccata esse disparitatem; nam assignari potest ratio ob quam tale votum magis obliget ad vitanda quædam peccata quam alia, quia in mortalibus est multo major ratio, et deinde etiam in venialibus deliberatis.

16. *Probabile esse votum nunquam peccandi obligare quamdiu non dispensatur, saltem ad evitanda peccata deliberata.*—Videtur ergo satis probabile, tale votum, quamdiu non commutatur vel dispensatur, obligare ad vitanda omnia peccata deliberata, vel saltem mortalitia, quia hæc pars illius objecti possibilis est, et non est per se connexa cum alia parte impossibili. Item quia intentio voventis videtur illo modo interpretanda, secundum intellectum in casu non multum dissimili approbatum, in c. *Ad nostram*, 3, de Jurejur. Item qui vovit confiteri omnia peccata venialia, licet non obligetur ad confitenda omnia quæ per subreptionem committuntur, aut memoriam fugiunt, saltem tenetur ad omnia quæ post moralem diligentiam memoriae occurunt; ergo et votum non peccandi, licet ad totum non obliget, obligare poterit ad possibile moraliter cum divina gratia, quale est vitare omnia peccata, quæ cum deliberatione integra, et sufficiente ad peccandum mortaliter, in materia gravi committuntur. Accedit tandem quod, securius et tutius est petere dispensationem vel commutationem, et interim cavere voti transgressionem. Nihilominus qui voluerit sequi priorem partem, practice potest.

CAPUT IV.

UTRUM ACTUS MORALITER MALUS POSSIT ESSE MATERIA VOTI?

1. *Actum moraliter malum non posse esse materiam voti.*—Resolutio hujus quæstionis est facilis, et ideo breviter dicendum est, actum moraliter malum non posse esse materiam capacem obligationis voti. Est communis sensus omnium Doctorum. Ratio est, quia nemo potest obligari ad faciendum actum malum, seu, quod in idem reddit, ad peccandum, alias obligaretur homo simul ad duo contradictoria, atque adeo ad impossibile. Sequela patet, quia recta ratio dictat non esse faciendum opus malum; ergo obligat ad illud vitandum: si ergo votum obligaret ad illud faciendum, esset (ut sic dicam) contradictoria obligatio. Præterea est optima ratio D. Thomæ, d. art. 2, quia promissio esse debet de re apta, et conveniente ei cui promittitur, alias potius esset comminatio; sed votum est promissio facta Deo; ergo debet esse de re quæ Deo placet: opus autem malum potius est injuriosum Deo; ergo. Et hinc oritur tertia ratio, quia ut promissio sit valida, debet esse acceptata; Deus autem non potest acceptare tale votum, quia non potest velle malum; ergo. Præterea juvare possunt, quæ supra in simili quæstione de juramento diximus. Maxime illud Isid., 22, quæst. 4: *In malis promissis rescinde fidem, in turpi voto muta decretum; quod incaute votisti, ne facias, impia enim est promissio, quæ scelere adimpletur.* Tandem etiam inter homines stipulatio turpis non inducit obligationem, Leg. Generaliter, cum sequent., de Verbor. obligat., Leg. Juris Gentium, § *Si ut maleficium, ff. de Pactis;* ergo a fortiori respectu Dei.

2. *Resolutio superior ad omnem actum peccaminosum se extendit.*—*Objectio.*—*Solutio.*—Sequitur primo, assertionem veram esse, tam in venialibus quam in mortalibus peccatis, et tam in actibus intrinsece malis, quam etiam in malis quia prohibitis, sive divino jure positivo, sive humano. Nam rationes factæ in utroque locum habent, et obligations contrariae, qualescumque sint, non possunt simul cadere in eundem actum. Dices: voti obligatio, eo quod sit divina et naturalis, poterit esse majoris efficaciam quam prohibitio positiva talis actus, et